

2017-02-07

2016-2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Öjaby skola
Rektor
Linda Delefeldt, Skolsköterska
Johanna Fjordevik, Fritidshem
Gunilla Sallhag, Förskoleklass
Charlott Johansson, Åk1-3
Anna Friman, Åk 4-6

2016-2017

Innehållsförteckning

Öjaby skolas vision gällande förskoleklass, grundskola och fritidshem:	2
1. Prioriterade mål för läsåret 2016/2017	2
2. Aktivitet för att nå målen för 2016/2017	2
3. Slutsatser av kartläggning av organisationen.....	2
4. Slutsatser av kartläggning av elevernas trygghet och trivsel	3
5. Förebyggande åtgärder	3
6. Rutiner vid akuta situationer	5
Vid konflikter	5
Vid kränkningar eller diskriminering	5
7. Samverkan med elever och föräldrar	6
8. Utvärdering och revidering	7
9. Lagtext och definition.....	7

Öjaby skolas vision gällande förskoleklass, grundskola och fritidshem:

”På vår skola ska alla känna sig välkomna och respekterade för den man är. Alla ska känna sig trygga och skolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.”

1. Prioriterade mål för läsåret 2016/2017

Efter utvärdering och analys (juni 2016) planerar skolan följande prioriteringar inför kommande läsåret 2016/2017.

1. Revidering och implementering av planen med fokus på att samtlig personal vet rutiner och vilken dokumentation som gäller för likabehandlingsarbetet.
2. Att personalen utvecklar ytterligare kunskaper inom NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).
3. Att tryggheten på skolan ökar.

2. Aktivitet för att nå målen för 2016/2017

1. Revidering och implementering av planen med fokus på att samtlig personal rutiner och vilken dokumentation som gäller för likabehandlingsarbetet.
 - a. Revidering och förtydligande av ärendets gång.
 - b. Gemensam diskussion i personalgruppen gällande tillhörande Allmänna råd.
 - c. Gemensam diskussion i personalgruppen om rutiner för arbetsgång och dokumentation.
2. Att personalen utvecklar ytterligare kunskaper inom NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) (utsedda pedagoger).
 - a. Personalen genomför valda delar ur SPSM's utbildningsmaterial kring NPF.
3. Att tryggheten på skolan ökar.
 - a. Organiserade gemensamma rastaktiviteter (utsedda pedagoger).
 - b. Gemensamma aktivitetsdagar, arbetslaget och hela skolan (arbetslag).
 - c. Fadderträffar mellan klasser (klasslärare).
 - d. Trygghetsvandring med elever (rektor).

3. Slutsatser av kartläggning av organisationen

Skolan har gemensamt framtagna ordningsregler där elever, föräldrarepresentanter och skolans personal medverkat.

I personalens analys har det framkommit att arbetet med att förtydliga rutiner vid konflikter/kränkningar och dess dokumentation är något skolan behöver se över. Vidare har även barn med NPF lyfts och man ser ett kompetensutvecklingsbehov.

4. Slutsatser av kartläggning av elevernas trygghet och trivsel

I början på maj månad genomfördes en trivselenkät med samtliga elever på skolan. Totalt svarade 274 elever på frågorna. Enkäten har redovisats för skolans samråd (föräldrarepresentanter) och personalgruppen för diskussion och analys av resultatet.

Mål 2015/2016

Att rasterna är trygga och konflikter ska minimeras.

Kränkningar ska minskas genom ett tydligt förebyggande arbete mot språkbruk och respekt för varandra.

Genom att rasterna är delade och att personal är uppdelad på skolgården och placerade på identifierade konfliktställen medför att vi kan ha en bättre överblick av det som händer på skolgården. 93 % av eleverna uttrycker att man kan se vuxna på olika ställen på skolgården under rasten och 88% upplever att vuxna säger till om man använder ett ovårdat språk. Detta arbete är något som kommer att fortgå.

Gällande trivseln på skolan markerar 90% av barnen en 7:a eller högre på en 10-gradig skala. 88% av barnen uppger att de har lärt känna nya från andra klasser. Vi ser att detta är kopplat till vår fadderverksamhet och gemensamma aktiviteter som vi gör på skolan, både i arbetslag men även hela skolan. Detta är något som vi kommer att fortsätta med.

Gällande trygghet svarar 92,3 % att de är trygga i skolan. De som svarade att de är otrygga nämner "bakom huset", "5:ans korridor" och "vid vägen" som svar på var. Majoriteten av de som kände sig otrygga gick i förskoleklass.

Gällande att man har en vuxen att vända sig till på skolan svarar 97,8 % JA på detta.

Vi har innan skolan börjar schemalagd personal som finns ute på skolgården där många elever samlas. Detta i syfte att skapa trygghet. Detta kommer att fortsätta nästkommande år.

Vi upplever att våra insatser under året har genererat en positiv effekt gällande trygghet, konflikter och språkbruk och är ett fortsatt inslag i det vardagliga arbetet.

5. Förebyggande åtgärder

Här beskriver vi de aktiviteter som planeras för att förebygga diskriminering och kränkningar. Inom parantes anges vem som är ansvarig för genomförandet.

Kompetensutveckling av personal.

Genom att:

- personal regelbundet diskuterar frågor som mobbing, trakasserier, kränkande särbehandling, rasism, främlingsfientlighet och diskriminering. (rektor)

- likabehandlingsplanen har en stående punkt på APT för personal. (rektor)
- likabehandlingsplanen är en stående punkt på arbetslagsmöten. (lärare)

Kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor i alla klasser/grupper

Genom att:

- skolans vuxna ansvarar för att återkommande diskussioner genomförs i klasserna om etik, moral, människors värde, jämställdhet mellan könen, relationer och demokratins grunder. (klasslärare)
- personalen signalerar tydligt i handling att alla har lika värde, rätt att yttra sig och vara den man är. (klasslärare)
- klassråd (klasslärare) och elevråd (rektor) där eleverna är delaktiga.
- Föreläsningar kring sociala medier för elever, pedagoger och föräldrar.

Kamratstödjarverksamhet eller liknande.

Genom att ha:

1. fadderverksamhet mellan klasser, F-klass/Åk 3, Åk 1/Åk4, Åk2/Åk5 och Åk3/Åk6. (klasslärare)
2. aktivitetsdagar, där eleverna är delaktiga för att främja samverkan mellan elevgrupper, både i arbetslag och på hela skolan. (Arbetslag)

Uppsikt över barnen

Genom att:

- ha schemalagda rastvakter och rastfaddrar över hela skolgården. (rektor)
- rastvakterna och rastfaddrarna bär florerande västar.
- ha schemalagda rastvakter innan skolan börjar. (arbetslaget f-klass/fritidshem)
- vuxna på skolan reagerar och agerar. (alla vuxna)
- ha organiserade rastaktiviteter. (utsedda pedagoger)
- dela på rasterna i den mån det går för att samtliga elever inte ska ha rast samtidigt. (rektor)

Kartläggning av barnens trivsel på skolan

Genom att:

- ha genomgång och diskussion av skolans ordningsregler i alla elevgrupper. (klasslärare)
- upprätta specifika klassregler för studiero utifrån ordningsreglerna. (klasslärare)
- göra en enkätundersökning bland barnen en gång/läsår. (arbetslag)
- göra en analys och kartläggning på klassnivå (klasslärare), arbetslagsnivå (arbetslag) och skolnivå (rektor).
- göra en trygghetsvandring under höstterminen tillsammans med representanter från elevrådet. (rektor)
- ha hälsosamtal i F-klass/Åk2, Åk 4 och Åk 6. (Skolsköterska)

6. Rutiner vid akuta situationer

Vid konflikter

Arbetsgång

1. All personal reagerar och agerar direkt när man upptäcker en konflikt. Vid kränkning sker en direkt tillsägelse till eleven.
2. Utredning av konflikt
 - Samtal med den ena berörda parten
 - Samtal med den andra berörda parten
 - Båda berörda parter träffas och kommer överens
3. Meddelar ansvarig klasslärare om händelsen (om klassläraren ej ansvarar för utredningen) för bedömning av om det är ett frekvent återkommande beteende.
4. Klasslärare följer upp händelsen för att se om den är utredd.
5. Vid behov kontaktas hemmet till berörda elever.
6. Antingen tjänsteanteckningar eller anteckningar i kommunens LISA.

Vid kännedom om kränkning sker en direkt anmälan till rektor om vad som inträffat.

Vid kränkningar eller diskriminering

Med detta menar vi att utreda uppgifter om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolan använder en dokumentationsmall där kontaktlogga, händelser, utsagor, handlingsplan och liknande dokumenteras. Vid samtal med enskilda elever eller med vårdnadshavare är vi alltid två personer från skolan, en för samtalet och en som dokumenterar. Rektor använder kommunens dokumentationsmall för återrapportering.

Utredning

1. Vid misstanke om kränkning ska en anmälan upprättas direkt till rektor angående vad som hänt (gäller samtlig personal på skolan).
2. Anmälan till huvudman (rektor).
3. Utredning av diskriminering/kränkning (klasslärare och/eller personal från likabehandlingsgruppen).
 - a. Samtal med den utsatta parten.
 - b. Samtal med den/de utsättande parterna.
 - c. Summering av vad som hänt.
4. Kontakt med hemmet
 - a. Den utsatta parten, (klasslärare).
 - b. Den utsättande parten (klasslärare).
5. Arbetslaget gör en sammanställning och analys som lämnas till rektor.
6. Rektor tillsammans med arbetslaget gör en bedömning om en fördjupad utredning eller avslutar ärendet.
7. Återkoppling till alla parter.

Fördjupad utredning

8. Kontakt med hemmet om beslutet och det eventuella fortsatta arbetet.
 - a. Den utsatta parten (klasslärare).
 - b. Den utsättande parten (klasslärare).
9. Arbetslaget (med stöd av personal från likabehandlingsgruppen) gör en fördjupad kartläggning, analys och förslag på handlingsplan som diskuteras med rektor.
10. Möte med vårdnadshavare till den utsatte (Klasslärare).
11. Möte med vårdnadshavare till den/de som utsätter (Klasslärare).
12. Handlingsplan fastställs och genomförs.
13. Uppföljning av effekt av åtgärder (klasslärare).
 - a. Samtal med den utsatte och återkoppling till vårdnadshavare.
 - b. Samtal med utsättare och återkoppling till vårdnadshavare.
14. Rapportering av dokumentation till rektor (arbetslag/klasslärare).
15. Beslut om revidering av handlingsplan (åter till punkt 8 el 9) eller avslutande av ärende (Rektor).
16. Rapportering till huvudman (rektor).
17. Uppnås inte önskat resultat sker återkoppling till likabehandlingsgruppen.

Elevhälsoteamet används för rådgivning och samtal återupptas med berörda barn och vårdnadshavare.

Om trakasserierna och de kränkande behandlingarna ej upphör tar rektor en kontakt och för samtal med elev och dess vårdnadshavare. Om effekt fortfarande uteblir tar rektor kontakt med arbete och välfärd.

7. Samverkan med elever och föräldrar

Skolan samverkar med elever och föräldrar i det trygghetsskapande arbetet med likabehandling. Samverkan med elever sker via det dagliga arbetet i klassrummet, i klassråd, elevråd och på fritidshemmen. Med föräldrarna sker samverkan via det dagliga mötet mellan pedagog och förälder på fritidshemmet, i samband med klassmöten, utvecklingssamtal samt vid skolans samrådsträffar där likabehandlingen finns på dagordningen.

På första föräldramötet ges information till samtliga föräldrar om hur vi arbetar förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling.

Vid detta möte gör vi också föräldrarna uppmärksamma på vikten av att de tar kontakt med personal/rektor om de upptäcker kränkningar/diskrimineringar på skolan. Planen finns även på skolans hemsida för samtliga att ta del av.

8. Utvärdering och revidering

Resultatet av de vidtagna åtgärderna ska utvärderas i samband med Öjaby skolas utvärderingsperiod i april-juni 2017 via elevenkäter, samt samtal i klasserna om effekterna av de vidtagna åtgärderna. I samband med uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen 2017 tas det ställning till i vilken omfattning som planen ska revideras. Nya mål kan tillkomma och uppnådda mål kan bytas ut.

9. Lagtext och definition

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Skollagen 2010:800.

Diskrimineringslagen 2008:567 och förordningen 2006:1083 om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Skollagen 6 kapitlet säger bl.a.

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskolelärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig att blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor.

Skolverkets allmänna råd. (SKOLFS 2012:10)

Skolverket har beskrivit innebörden med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på följande sätt:

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som

utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Samtalsunderlag vid utredande samtal

Samtalet leds av en för eleven väl känd personal. Arbetslaget löser genomförandet och sammanställningen som sedan lämnas till rektor.

Förhållningssätt:

- Berätta för eleven vad syftet är med samtalet. Syftet är att eleven ska få berätta hur den upplever sin skolsituation och eventuellt sina upplevelser kring en specifik händelse.
- Visa med respekt att du ser och bekräftar eleven och att du tar denne på allvar.
- Var vaksam på hur du lyssnar, tänk på ditt kroppsspråk, visa att du vill hjälpa till.
- Låt eleven beskriva situationen. Undvik varför-frågor, be om beskrivningar. T.ex berätta mera., är det så här du menar/känner...
- Avsluta samtalet med att knyta ihop det ni talat om. Fråga eleven hur det känns och att ni kommer att informera hemmet om att ni genomfört ett individuellt samtal idag.

Frågor vid samtal

Berätta för eleven att du skriver stödord för att kunna gå tillbaka till det som kommit fram.

- Hur har du det i skolan/klassen? Känner du dig trygg i klassen/på skolan?
- Berätta hur det känns när du: tänker på skolan, är på väg till skolan, tänker på klasskamraterna, specifika områden (kapprum, matsal), situationer (förflyttningar, mellan lektioner)
- Hur upplever du arbetsron i klassrummet? Vad är bra, vad kan förbättras?
- Finns det någon i klassen som brukar bestämma?
- Finns det någon/några som brukar göra som den som bestämmer?
- Förekommer det tråkningar (suckar, stön, himlar med ögonen)?
- Finns det någon i klassen som inte har det bra?
- Vad skulle du kunna göra för honom/henne?
- Vad kan hon/han själv bidra med?

Följdfrågor som hänvisar till en speciell kartlagd situation:

Förhållningssätt:

Viktigt att inte komma med anklagelser. Det är viktigt att eleven känner att hon eller han får en möjlighet att ge sin egen bild av vad som hänt.

Vi vet att detta har hänt....

1. Har du själv märkt något?
2. Berätta i så fall hur du upplevde situationen.